

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadónivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Hétfőn Szarvassy Ilona jutalomjátékául Hugo Viktor nagyhatású drámája: „Angeló” kerül színre. A francziák koszos halhatatlanjának ez egyik legértékesebb becsü és legnagyobb sikert el ért darabja, miért is nem mulaszthatjuk el ez előadásra felhívni olvasóink figyelmét.

A német veszedelem.

Mialatt az egyre nagyobb hullámokat verő választási mozgalnak mindjobban terelik magukra a közfigyelmet s elvonják az érdeklődést a világ többi dolgaitól, azalatt rohamosan növekedik az ország határán túl egy nagy veszedelem, mely esetleg évtizedek óta nem tapasztalt gazdasági válsággal fenyegeti Magyarországot. Németországból jö a magyarok veszedelme mely az agrár vámtarifa alakjában készül lecsapni a magyar határookra.

Németország agráriusai abban látják hazájuk gazdasági boldogulásának egyedüli és biztos módját, hogy azok tőlük telhetőleg elzárják a külföld gazdasági produktumai elől. Azt mondják, hogy a német mezőgazdaság eleget termel arra az esetre, hogy a német fogyasztás szükségleteit kielégítse, nem kell tehát a külföldi termék, mert az nyomja a hazainak árát. Hogy igazuk van-e a német agráriusoknak, midőn így okoskodnak, hogy tényleg termel-e annyit Németország számára földje, kertje és legelője, mint a mennyi közel hatvan milliónyi lakosságnak életfentartásához szükséges — azt nem vitatjuk azt nem kutatjuk, ahhoz közünk nincsen.

Azt azonban tudjuk, hogy millió és millió forintnyi értékű magyar gazdasági termény megy ki jelenleg Németországba legkivált árpa, buza, liszt, szarvasmarha, ló, szőlő és gyümölcs. Da-

ozára a már eddig is eléggé felszórólt tárgyak, Németország nekünk olyan évszázados piacmunka volt, amely szinte pótolhatatlannak látszik.

A német agráriusok, mert egy olyan vámtarifát akarnak törvényre tenni, amely a legtöbb esetben egyenesen kizárná azt, hogy külföldi mezőgazdasági termény, tehát magyarországi is, a német határokon beljebb kerüljenek. Közforgalmi cikkek vámját 100,200,300 százalékkal akarja felemelni az agrárius vámtarifa tervezet.

Azt is tudjuk, hogy a birodalmi gyűlés pártjainak többsége, ha nem is kifejezetten agrárius, de e kérdésben, illetve ennek nagy vonatkozásaiban egyetért az agráriusokkal. S így a legkomolyabban el lehetünk rá készülve, hogy az új vámtarifát elfogadják s egy csunya napon arra ébredünk, hogy mezőgazdasági exportunknak Ausztriát kivéve legnagyobb piaca bezárult előttünk és mi mehetünk áruiunknak új piacot keresni, de megtalálni nem fogjuk.

Szóval komor, sőt megdöbbentő prespektíva tárul elénk, ha német agrár-vámtarifa bekövetkezésének eshetőségével foglalkozunk. S egyelőre minden kompetens forrásból jövő hír megerősíti azon hihedelmünket, hogy az agráriusok keresztül fogják vinni, amit akarnak.

Ime, egy súlyos gazdasági harc küszében állunk. A német, akivel véd- és dac-szövetségünk van politikailag és katonailag, ellenségünké képezül válni a nemzetgazdaság terén, amely pedig a mi nézetünk szerint, a békésen dolgozó polgárság nézete szerint fontosabb a két fentemli-

tett tényezőnél. Ellenséget ölni vele megyünk, de ha kenyeret akarunk keresni, azt kikapja a szájunkból. Köszönjük sógor!

S mialatt az ellenség teljes felszereléssel, a győzelem biztos reményében indul a háborúba, a magyar gazdasági termények ellen, azalatt mi idehaza nem teszünk semmit, Őibe tett kezekkel nézi ugy a közönség, mint az illetékes faktorok, mint gyülekeznek a sötét fellegek északnyugat felől. Sőt a mi kegyes agráriusaink nem titkolt örömmel nézik a német elvtársak diadalát. Pedig ezek a derék urak fognak legjobban jajgatni, ha megfelelő piac hiányában majd rohamosan száll alá a termények értéke. Persze, akkor majd az az átkos merkantilista rendszer lesz az oka minden bajnak!...

Valamit tenni kell a német agráriusok végzetes terve ellen. Tenni még mielőtt későn van. Vagy igyekezzünk jó eleven új piacot szerezni, vagy üzenjük meg a németnek hogy: ha te vagy, én is vagy.

Ha ők lehetetlen vámmal sújtják a mi gazdasági terményeinket, mi e szerint nem eresztjük be az ő gépeiket, posztójukat s a többi ipari készítményeiket, melyekért évente sok millió forintot adunk Németországnak.

Ime, fejünkre kezd nőni egy nagy, égető kérdés s mi még a fejünket se mozdítjuk. Bezeg, ha Németország ipara és kereskedelme ellen tervezne valamely külföldi állam ilyen merényletet, a Bundok, Innundok, Kamerek és Gesellschaftek már fölragatták volna az országjukat.

SZARVAS és VIDÉKE TÁRSZÁJA.

Levélsuttogás.

Szeptemberi alkonyat méla csendjében egy régi könyv akad kezembe. Elsárgult lapja közt van néhány platán-level, nekem féltve őrzött kincseim. Egy kis utcában, egy kicsiny házban arasznyi udvaron állt a két vén fa. Abban a kis utcában laktam én soká, soká. És egy napon el kellett költözöm a kis utcából, mert úgy jött a város urainak a gondolata, hogy nagy széles utcát, utat csinálnak a helyére. És eltűnt a kis utca a kicsi földszintes hazakkal, lebontották mind, a platánokat kivágták, eltűzelték.

Akkoriban magam sem tudtam, miért fáj nekem ugy a bucsuzás a kis utcától. Nagyon szomorú volt a költözködés napja. Ugy elszorult a szívem. Künn az udvaron sokáig álltam a vén platánok alatt s bucsuzól letéptem busan bólingató ágairól néhány levelet. A mikor pedig utoljára léptem ki a kapu, előttem húzódtott el a kis utca, de már nem a régi többé. Mindenki hurcolkodott, az édes csöndet fölverte idegen munkások durva kiabálása. Olyan bus látvány volt ez, mintha a sok ismerős jó ember, a kinek ell kell innen menni, mind hontalanná, otthoutalanná lenne. És végig mentem utoljára a kis utcán, a sarkon megálltam visz-

szá néztem úgy éreztem, hogy ott hagyok valamit a roskadozó kis házban, a halálra ítélt platánok alatt, ott hagyok, ott hagyom valamit, a mi az enyém volt, de nem lesz az többé soha. Nem tudtam akkor mi az most érzem, érzem, elmondja egynéhány elszáradt megörzött platán-level. Miért hogy mindig olyan sokat tudnak nekem beszélni ezek a levelek, olyan szomorú dolgokat. Miközben rájuk tapad a szemem, azt képzelem ők is éreznek. Mintha kérdenek! Miért társalogsz most velünk, száraz, csupasz levelekkel miért mesélünk most mi neked, hiszen valaha a csillagok, a hold suttogó lombok mondtak neked mesét, édesot, ábrándosat, mámorba ringatót? Miért, hogy ma nem tudsz velük beszélni, némán hidegen tekintenek le rád magányos éjszakákon. Nem keresel már nyíló virágot, talán nem is találsz. De róluik hervadt levelekről jut eszedbe a virágnylás kora. Hol vannak nyíló virágaid? Hogy a levelek suttognak, mesélnek, erre, arra vezetnek emlékeim temetőjében. A lelkeim visszazáll a kis utcába, szeretnék vissza menni, hogy megkeressem azt, a mit ott hagytam, de a a kis utca eltűnt, nem lehet ott már semmit se keresni. Pedig most ugy hiányzik az, a mit otthagytam. És tovább mesélnek a levelek csendesen. Egyre jobban, egyre világosabban értem miről szólnak.

A Torda Péter történetét mesélik. A Torda Péter orvosövendék volt, ott lakott a kis utcában, a míg csak tanulnia kellett az egyetemen jó barátok voltunk, bizalmasak, elválhatatlanok — legalább, akkor ugy hit-

tük mind a ketten. És ime hogy elváltunk, hogy elszakadtunk... A Torda Péternek volt egy drága kincse egy kicsi bájos szöke kis leány. El-el járt hozzá, nem ritkán, minden héten hatszor, hetedszer nem jöhett, mert vasárnap már korán reggel várta a Péter, meg olykor én is, aztán mentünk ki a szabadba. A Péter nagyon boldog volt, nagyon szerették, sokszor ült ő ott a platánok alatt csendesen velem együtt és szállt a vágyunk gondolatunk ábrándunk messzi messzi előre. Ime az én gondolataim most visszazállnak.

Torda Péter boldogságát egyik napon megzavarta valami. A falujából az öreg édes apja irt egy levelet, hogy tudta az egész dolgot és nem helyesli, jajj épen nem. Attól fél, hogy a Péter majd bolondot csinál pedig azt nem szabad. Körorvos volt Péter apja. Öreg ember. Azt mondta neki, hogy ha majd meg lesz a diploma, akkor ő gondoskodik a kinevezésről, foglalja el az ő helyét az orvosi állásban tüstént, öreg napjaira pihenni akar. Ráér még az ő fia asszonnyal bibelődni. Hiába volt minden. Péter nem tehetett máskép. De nem akarta a leány boldogságát megrövidíteni, hát csak az utolsó előtti napon, hogy haza kellett utaznia, akkor szólt. A kicsi szöke leány csökos ajkán elhalt a kacaj. Nagy okos szemével csak nézett, nézett, azután kicsordultak a könnyei. Csöndesen zokogott. Másnap találkozunk utoljára. A szobában már ott állt összecsomagolva a Péter holmija. Künn a kapu előtt várt a kocsij, a bucsuzásuk egyszerű volt. Nem beszéltek so-

Ujdonság.

— **Választási mozgalmak.** A szarvasi szabadelvű párt képviselőjelöltje Dr. Kresmarik János a múlt vasárnap tartotta meg programbeszédjét a Kosuth-téren tekintélyes számú választó polgárság jelenlétében. A programbeszéd előtt a nápszerű jelölt egy husz tagu küldöttség kíséretében jelent meg a Kosuth téren, hol hívei lelkes óvációval fogadták. Majd Gróf Bolza Géza a párt elnöke tartott egy rövid beszédet az összegyűjt választókhoz, felkérve őket a programbeszéd meghallgatására. Dr. Kresmarik rövid, de tartalmas és a politika minden terére kiterjedő beszédében a Széll kormány hívének vallja magát, annak elveit teszi mindenben magáévá. Mint Szarvas város szülőlté, szülővárosának érdekeit teljes odaadással megővni és támogatni igéri Scholcz ág. ev. lelkes buzditó szavai után Gróf Bolza Géza pártelnök a gyülekezetet feloszlatta. Tegnap este 600 terítékű pártvacserát rendezett a szabadelvű párt végrehajtó bizottsága az Árpád vendéglőben. — Nagy lelkesedéssel fogadta a szarvasi függetlenségi 48-as párt közkedveltségű jelöltjét Drásköczy Lászlót, ki vasárnap rövid időre hívei táborába érkezett. A Központi szálló termeiben óriási tömeg jelenlétében, beszédet intézett a hallgatóságához, mely minduntalan kitörő lelkesedéssel és éljenzéssel fogadta jelöltjének szavait. Szónoklatok, toastok egymást érték, míg nem aztán hazafias dalokat énekelve szétoszlottak. A függetlenségi párt a körükből eltávozott és ma Barabás, Eötvös és Fáy képviselők kíséretében visszaérkezett Drásköczyt oly impozáns fogadtatásban öhajítja részéssíteni, a melyben képviselőjelöltnek nálunk még nem volt része. Mint tudósítónk jelenti, 160 lovasból álló bandérium, 125 fős, és mintegy 100 félérruhás lány fogja a városunkba érkező képviselőjelöltet, Barabást, Eötvöst és Fáyot fogadni a vasuti állomásnál, honnan a menet a Kosuth terere érkezik, a hol aztán Drásköczy programbeszédét fogja elmondani. Erős mindkét párt, erőteljes lesz is a választási küzdelem, s tekintetbe véve a jelenlegi állapotokat egy formán remélheti mindkét jelölt a győzelmet.

— **Jegyzők gyűlése.** Békésvármegye községi jegyzői egyesülete Gyomán, a városháza dísztermében, folyó évi szeptember 22-én délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal. 1. Az úresedésben levő alnelői, főjegyzői, ellenőri állásoknak választás útján való betöltése s a választmány újralakítása. 2. Békésvármegye községi jegyzői nyugdíj-szabályrendeletének módosítására vonatkozó indítvány elfogadása. 3. Az összes vármegyékben levő községi jegyzői nyugdíj-szabályzatoknak a viszonyosság elvére való módosítása tárgyában indítvány. 4. A kedvezményes vasuti utazás jogának a községi jegyzők részére is leendő megadása tárgyában kérelem előterjesztésére vonatkozó indítvány. 5. Folyó ügyek elintézése. A gyűlést Petneházy Ferencz egyleti elnök hívta egybe.

kat, de fáj a szívük. Aztán körültökintott a kis szobában hol annyi boldog percet élt át, s a melybe nem fog belépni többé soha. Péter csak állt csöndesen, szomorúan. Azután megrökönyöltek egymást. A leány vette napernyőjét, Péter a csomagját, úgy indultak kifelé a vasúthoz. Az ajtóban megálltak, visszaneztek. Soha sem láttam annyi fájdalmat tekintetben. Künn az utcán süttött a nap a július forró aranyos napja, hol van még az ősz! S ime a két fiatal teremtés szívében a novemberi hideg fagyos ködök sötéte költözött. Fájdalmasan csókolta meg egymást utójára, Péter felugrott gyorsan a kocsiába, a leány pedig sarkon fordult és szinte menekülve suhant keresztül a tömegben el, el. Én pedig, a mint a vonat lassu dübörgéssel elindult vigasztalni kezdtem Pétert. De ő lemondó hangon szólt:

Hadd abba. Jabb így talán. De lásd ennek a pillanatnak a bántaért nem fog karpófolni engem soha semmi. Érzem, hogy mindennél többet ért vesztettem e pillanatban. Elmegyek abba a faluba, ne hidd, hogy az valami poetikus hely. Piszkos, ronda népe van. Képes ember vagyok. Ma kaptam meg a diplomám, már el kell temetkeznem. Mert a kit oda kineveznek, az ott marad, paraszt lesz. Uri embert még ünneppon is ritkán lát. A mit én most siratok, a mit én most elvesztettem, nem ez a szép város, nem ez a szép bájos leány, hanem valami más, a minnek vége a mai nappal, a mit otthagytam a kis utcában a — fiatalságom.

A száraz leveleket nézve ismétlem a rég elhangzott szavakat... ott hagytam a kis utcában a fiatalságom.

Nemeskéri Kiss József,

— **Színházi hírek.** Mint már fentebb említettük holnap, az az hétfőn este a társulat egyik első rangú drámai erejének Szarvassy Ilonának jutalomjátékául Hngó Viktor „Angelo” c. drámáját fogják adni, azt hisszük, hogy a melyet még nálunk nem láttott a közönség, s hogy fölösleges hosszasan ajánlanunk a színházlátogatók pártfogásába Szarvassyt Előző, igazán művészi alakításai eléggé beajánlották őt a közönségünk szeretetébe s eléggé érdemessé tették arra, hogy jutalomjátéka alkalmából zsufolásig megtöltsse a házat Szarvas műpártoló közönsége. A mint halljuk már eddig is számos előjegyzés történt ez előadásra, mely egyike lesz a társulat drámai előadásai közül a legélvezetesebbeknek s legjobboknak. E héten érkezik meg a társulat primadonnája Feledy Boriska. Az énekesnő kedden, szerdán, és csütörtökön fog fellépni a Nebántsvirág, Eleven ördög s a Vicze admirálisban. E hét folyamán fog még színre kerülni Hauptmann borzangos drámája a „Takácsok”

— **Tanárválasztás.** A szarvasi főgymnasiumban Hensch Béla tanár távoztával megüresedett helyettes tanári állás a f. hó 16-án megejtett választáson Fodor János tanárral tölthetett be.

— **Tanítóválasztás.** A szarvasi ipariszkolában Paulenda Jánost választották meg tanítónak.

— **A mi éber rendőrségünk.** Éktelen láрма fogadta csütörtökön a színházból felvonásközben kijöveket. Egy szegény csimadma mester ordított keserve sen rendőrt, segítségért, kit, a mint kívülről élvezte az előadást, néhány pajkos inas megtámadott, szeméibe homokot szórt s mielőtt a gyámoltalan ember magához térhetett volna a nem várt támadás folytán bekövetkezett ijedségből, alaposan elnápálgáltak. Daczára annak, hogy a bántalmazott ember annyira üvöltött, hogy akár a harmadik utczában is tisztán hallhatták. Rendőreink közül egy som jelent meg. Hogy mily színben tünteti fel ez az eset a rend éber öreit, ahhoz nem kell kommentár.

— **Törvényhatósági bizottsági közgyűlés.** Békés vármegye főispánja a törvényhatóság folyó évi őszi rendes közgyűlésének határidejét f. évi október hó 7-ik napjára tűzte ki. A közgyűlésnek az alispáni jelentés után első tárgyat fogja képezni az 1902 házi pénztári költségvetés és ezzel kapcsolatban a közigazgatási szükségletekre előirányzott, szokásos 1%-os vármegyei pótdadó megszavazása tekintetében való határozat hozatala. A tárgysorozat 8 nappal a közgyűlés előtt fog Dr. Fabry Sándor alispán által közzététetni.

— **A gyulai adó és birtoknyilvántartói állásra.** mely 1400 korona javadalmaival van egybekötve, pályázat lett hirdetve. A pályázók szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket Dr. Fabry Sándor alispánhoz folyó évi szeptember hó 22-én d. e. 11 óráig nyújthatják be, a választás pedig szeptember 24-én délelőtt 10 órakor fog Gyula város képviselőtestülete által megejtetni.

— **A munka gyümölcse.** Ezelőtt mint 34 évvel Budapest budai oldalán egy kis iparos telepedett le, ki nélkülözés munkásság és szorgalom árán fejlesztette hazánkban az akkor még alig ismert hangszeripart. Már rövid idő múlva szakavatottsága annyira feltűnt, hogy megbízást nyert hadi felszerelések szállítására, míg később a m. kir. honvédség s a cs. és kir. hadsereg szerződött szállítója lett.

Kiváló érdeme, hogy az eddig külföldről behozott hangszerek gyártást hazánkban is meghonosította s gyártásunkban oly tökélyt ért el, hogy ma már nemcsak a helybeli, hanem a külföldi zeneternok s elite-zenekarok szükséglet is ő fedezzi.

A volt kisiparos, most már a mindig nagyobbodó megbízások gyors és pontos teljesíthetéseére egy kisebb házat vett, hol zavartalanul élhetett és dolgozhatott a magyar ipar fejlődésén.

Háza mindinkább ismertebbé és keresetebbé vált, úgy, hogy kénytelen volt a kicsinek bizonyult helyiséget bővíteni. Ma már a régi kis ház helyén egy palotaszzerű épület áll, melyben a gépek zakatolása váltotta fel az eddigi kézi üzemet.

E kitaró tisztes munkában megöszült iparos Stowasser János hangszer-gyáros, ma már a második kerület egyik tekintélyes polgára. Nem csodálatos, hogy a folytonos munka kifárasztotta s most a munkát fiával osztja meg, ki hosszabb ideig tartó külföldi tanulmányutat tett s tapasztalatait itthon érvényesíti s már eddig is feltűnt az eredetihez híven utanzott tárogatójával, valamint a legjobb zenei körökben elismerést nyert hegedű modellével.

E sikerek után bizonyos, hogy a már ma is jó hírnevének öröndő czeget még magasabb nívóra emeli, s az alapító, ha egyszer nyugalomba vonul, kívánjuk, hogy a jó talajba ültetett fa gyümölcsét sokáig élvezhesse.

— **Tottis és Kren** 40 év óta fennálló, az egész országban a legjobb hírnevének öröndő cég t. olvasóink figyelmébe ajánlja vászon és fehérnemű árúházát, valamint gyári raktárát a legmodernebb szőnyegekből, butorszyetektől, függönyökből stb. Együt-

tal a n. é. közönség b. tudomására hoztuk, hogy e kiváló cég nagyobb megrendelések és mennyasszonyi kelengyék vételénél direkt levélbeli megkeresésre megbízottját teljes minta collekcióval saját költségére küldi bárhova.

— **Az év utolsó negyede** annyi újsággal köszönt be, — melyek közt legnagyobb újság az új országgyűlés lesz, — hogy művelt ember már igazán nem lehet el újságolvasás nélkül. Ez alkalomból figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak a kipróbált jószágú Pesti Hirlapot, mely első helyet foglal el napilapjaink között s legtöbb olvasni valót ad napról-napra, ami nagyon megbecsülendő körülmény a hosszú téli estékere való tekintettel. A lap minden előfizelője, aki három hónapon át a Pesti Hirlapot járatta, karácsonyi ajándékkul díszes kiállítású nagy képes naptárt kap az 1902-ik évre, mely tehát minden más karácsonyi mellékletnél és ajándék-könyvnél többet ér, mert egész éven át hasznát veszi az olvasó. A következő évnegyedben a Pesti Hirlap Jókai Mortól regényt, Mikszath Kálmántól és Gárdonyi Gézától nagyobb elbeszélést, Dóczi Lajostól tárcákat és költeményeket fog hozni, a lap rendes tárcairövi kívül, akik közül Tóth Béla az ő napról-napra megjelenő. Esti leveleivel méltán hódította maga részére az egész művelt újságolvasó közönséget. Az új évnegyed küszöbén jobb lapot nem ajánlhatunk az olvasó közönségnek. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona; október hóra 2 K 40 f, A Divat Salon című dustartalnu és igen praktikus szerkesztett, igen szépen kiállított divatújsággal együtt negyedévre 2 koronával több (azaz 9 korona) A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Vácikörút 78. sz

Szinészet.

Nem a vidéki sajtó feladata s hatáskörébe sem tartozik az egyes előadott szindarabok mint irodalmi művek felett véleményt nyilvánítani, vagy éppen azok melyebb critikai megbirálásába becsajtkozni. Midőn a sorokat megírjuk nem is ez, hanem a bérlo közönség jogos érdekeinek megvédése lebeg szemünk előtt.

A bérleten kívül előadott darabokkal — lett légyenek azok bár olyanok, a melyekre a silány cím dicséret — nem foglalkoztunk s azokra most sem térünk ki. Mert dacára, hogy az ily darabok színrehozatala hátfordítás azon nemzeti cultúr missiónak melyre a magyar és specialiter a vidéki színészet praedestinálva van, a nem bérlo közönségnek módjában áll megtorlást gyakorolni az által, hogy nem megy el a színházba.

Másképen áll ez azonban a bérletben menő darabokkal szemben. Mert a bérlo közönség védtelenül van kiszolgáltatva a directió önkényének. S a mikor ez az önkény egyes semmi irodalmi becsescl nem bír, bukfcncvető, orpheumoktól s egyéb alsóbb rendű szinpadoktól átvett, a fővárosi sajtó érdekizű criticaival reelámozott fércmunkák bérletbeni sőt ebben is kétszer való előadafásával a türhetetlen tudásba csap ekkor már a vidéki sajtónak is némesak lehet, de joga sőt kötelessége az ilyen rossz vért szülő „ledolgozások”-kal s az ezekre felhasznált irodalmi torz szülöttek előadafásával szemben állást foglalni s vető szavával megvédelmezni a bérlo közönséget ehhez hasonló eljárások ellen.

Am a mig az igazgatóság részére nagy nehezen lehetne mentő okokat találni, kíván zárva ennek lehetősége a tek. szinügyi bizottsággal szemben. Szerény tudomásunk szerint a tek. szinügyi bizottság hatáskörébe tartozik az előadandó darabokat előzetesen bíralat tárgyává tenni s ha úgy találja hogy azok különböző, latba vethető körülményeknél fogva a mi közönségünk izlésének meg nem felelnek, az igazgatót a helyzetből barátságos figyelmeztetéssel felvilágosítva arra bizni, hogy azon darab előadafásától saját érdekeiben is álljon el. Különösen feladata a bérlo közönség érdekeinek megvédése s erőlyes fellépésseli megakadályozása annak hogy egy darabot bérletben kétszer adjanak s pláne a másor leggyengébb darabjait. Teszi ezt, vagy tette ezt a tek. szinügyi bizottság? Nem! Mert föl sem merjük tetelezni, hogy ily irányu actiót kifejtve annyi természetes jó izléssel ne bírna miszerint az „Asszony Regiment” és a „Milliók a hó alatt” bérletbeni kétszeri előadafását, a „Czigany szerelem” szinte bérletben való színrekerülését megengedte volna. Reméljük, hogy ehhez hasonló esetek többet nem fognak előfordulni.

Pénteken az „Asszony Regiment” ment harmadszor gyér számú közönség előtt, odavetett critica alóli pongyola előadásban.

Szombaton a „Milliók a hó alatt” c. énekes, re-gényes szinmű, vasárnap este Dankó Pista rémes fel-förmedvénye, Rigó Jancsi bus hitorija került színre „Czigany szerelem” név alatt, Elismerésre méltó szín-

szeink önérzete, mely a két darab előadása alkalmából abban nyilvánkozott meg, hogy olyan kedv nélkül játszottak, mint a milyen kedv nélkül nézte végig mindkét előadást az oda kényszerített bérlő közönség. Nagyon okosan még a szöveget sem találták érdemesnek megtanulni, s a daraboknak tisztán a sugóra támaszkodó elreccitálása határozott érdemük. Hogy is alakítsunk ott egy önérzetes, művelt színész a hol csak pirúnia lehet.

Dacára a szakadó esőnek — a páhojok kivételével — egészen megtelt a színház nézőtere Hétfőn este, a midőn Hetényi jutalom játéka alkalmából a „Három pár cipő“ c. énekes bohózat került színre friss, gördülékeny előadásban. Hetényi Flink farszto szerepét játszotta ötletes, jó ízű cumicummal. A közönség zajos tapsviharral és sűrű éljenzéssel honorálta egy eddigi mint ez alkalmából élvezetes alakítását. Jó partnere akadt Lényi megrajzolásában Szelesteyben, a ki ebben a temperamentumának megfelelő szerepben nagyon ügyesen mozgott s szépen is énekel. Természetellenes tartású, a gesztusokkai színezésben az erősebb vonások használatával s a kézfej lehetetlen kifecimításával azonban nem ártana felhagynia. Izetlenül comicus az. A többi szereplők sikeresen sorakoztak a két fő alak mellé.

Kedden Gabányinak „Az emberevő“ c. vígjátékát adták. A szereplők közül első sorban kell megdicsérniünk Szepessyt, ki a címszerepben mutatott be gondos, hű vonásokkal ellátott jóízű alakítást. Várady kedves szeleburdisággal rajzolta meg Zsuzsikát. Virágh Tubika szerepében mozgott teljes otthonossággal és dícső comicumával sokszor kacagattatta meg a házat. Hetényi az ev. lelkes szerepében ügyeskedett. Eléggye ügyes ábrázolóra akadt az özv. tiszteletesné szerepe is Cathrinében, csak a szereptudással ne állott volna hadilában, Szarvassy, Rajz, Jónás kisebb szerepeiben sikeresen járultak hozzá a darab összhangzatos előadáshoz.

Szerdán ismét a „Milliók a hó alatt“ c. színművel győzték a közönséget s a színészeket.

Csütörtökön Kemény Lajos jutalomjátékaként a „Czigánybáró“ került színre. Az előadásnak nagy érdekességet kölcsönzött és zsufoit házat vonzott két műkedvelőnek ex alkalompól fellépése. Dr. Jeszenszky Elek Barinkayt énekelte bámulatos szép, érces, csengő hangon. Barinkay nehéz magas fekvésű tenor partitúrája, a complicált chorusok még egy routinózott, hivatalos tenoristának is dolgot adnak. Annál nagyobb érdeme Jeszenszkynek, hogy ebben a szerepben egy műkedvelőtől megkivánható játék és énektudásnál jóval többet nyújtott. Ha a szöveg nem valami erős tulajdona nem genirozta volna, még többet és jobbat is nyújthatott volna. Tiszteletű két virágcsokorral lepték meg. Pollák Béla Zsupán szerepében nyújtott egy műkedvelőtől elvárható alakításnál szintén sokkal jobbat. Ő is két virágcsokorral kapott. Nem különben virágcsokorral, tapsviharral és szünni nem akaró éljenzéssel fogadták Kemény Lajost is, ki Gabor diák kis szerepét töltötte be, a tőle már megszokott tudással. Ugy Arzén (Szelestey) Szoffy (Szegedy) mint Czipra (C. Vertán Anna) olyan gyenge alakítást mutattak be, hogy azokkal kár volna foglalkozni.

Pénteken szép számu közönség előtt „A két taeskö“ ment. Nagy kárára volt az előadásnak, hogy Claudinet szerepét nem Szarvassynak osztották ki. Az ő erős tehetsége és tudása sokkal hatásosabban aknáztta volna ki e szerepet, sokkal többet tudott volna abból alkotni, mint a hogy az Várady ilyen szerepre gyenge kezeiből kikerült. Holéczy Helene szerepében nyújtott nagy hatásu, töleletes, kidolgozott alakítást. Csak a sikoltásokkal bánt volna kissé fősvényben, a helyzet sehogysem nyújtott indokolást olyan erős hangu feljajdulásra. Kemény nagy drámai erővel creálta meg a tűzér tisztet nemkülönben a drámai előadás tökélyének magaslátán állott Rajz mint Kerlow gróf. Hüen festette meg Hetényi is La Simosét a betörőt.

Szombaton Cserei Irma fölléptével a „Lili“ került színre. Dr. Dfg.

CSARNOK. Liliomhullás. (folvtatás és vége.)

I-tenem, mikor ekkora vihar támad, azt gondolná az ember, hogy az ég csodát küldött a falura, az csánálta ezeket az úrvényeket a lányok sebesen folyó vérében, vagy ha nem valami csoda, hát legalább is új fiatalember jött oda.

Igen, igen, új fiatalember jött a faluba. Szegény feje csordnitig uszott a boldogságban, hogy oly pompásan ebédelt, hogy bizony esze ágába sem jutott csuklani akár emlegették őt a lányok, akár nem — Filozopter volt a fővárosban és annyit tudott a matematikából, hogy tiz átkoplalt hónapért józan dolog, ha az ember

kárpótolná magát két jó kövér ebédes hónappal. Ezt a matematikai elvet úgy oldotta meg, hogy nyomban elment kérdezősködni, most a jó sorsa a falubeli gazdag bérlő házába hozta. Jó arcu fiu volt, nem tombolt benne az agyvelő, egész egyéniségéből a sok keserű esztendő hidegsége, higgadsága szikkadt ki. Erre a flegmára szüksége is volt, másképp agyonlörödött volna rövid idő alatt, mert olyan rakoncátlan ifjak voltak a dis-cipulusai.

Bánta is ő ezt, mikor anyyi gyönyörűséget okoz a jó ebéd meg a vacsora, vesződött hát velük, csitit-gatta őket és verte a fejükbe a rendhagyó „látjni“ igéket.

Esténként át szokott menni egy-egy órácskára beszélgetni az ósz tanítóhoz, mosolyogva, bölingatott az öreg konzarvelőr fejtegetésére. Ebben a bágyadt egyformaságban és boldog jólakásban folytak az ő napjai és amint este lomha egykedvűséggel ment át tanítóékhöz, dehogyan jutott volna eszébe, hogy remegve várja ott egy lányka, akinek a szívében nemcsak a falusi doktor állapította meg a kört, hanem beteg lett az egy közös szerelemtől is. Szeremley, a filozopter ot tartózkodásának a harmadik hetén egyszer kün kergette a két rakoncátlan kölyket a tarlón, ekközben valahogy a kalapja mellé tűzött egy buza kalászt, s este, mikor elhobiskolva hallgatta tanító kifakadásait a modernség fattyuhajtásai ellen, egyszerre csak reszkető hang szö-lította meg:

Szeremley ur, kitől kapta azt a buzakalászt?

A derék, de álmos finnak egyszerre kiment a szemből az alhatnámság a kérdésre.

— Kaptam... kaptam... Dehogyan kaptam! Ugy szedtem magam.

És a remegő kis madárka boldogan sóhajtott maga elé.

— Hála Istennek, nem mástól kaptam. — Aztán félő határozottsággal mondta: — kérem magának úgy sem kell, adja nekem.

Szeremley jó ember volt, hát odaadta. Az ósz Szántó azonban felhuzta, kissé a szemöldökét az ügyre. Mikor pedig másnap véletlenségből kezébe került a lányka imakönyve és látta, hogy ez ő buzakalásza le van abban préselve, akkor szédüléslélet kezdett érezni. Kezébe fogta a lányka ébenfűfü fejét:

— Édes leányom, miért kérted el tegnap Szeremleltől ezt a buzakalászt?

Majdnem eltörött a mécses:

— Nem ez volt az édes atyám. — A következő pillanatban kitört már belőle a zokogás, hogy hazudni is tudott ennek a fehérfejű embernek és fudokolva rebegette: — De ez volt az! Édes, édes atyám, engedd, hadd szeressem őt addig a kis ideig, amíg élek még. Az öreg maga is majdnem sírv fakadt de azért csak rárvalkodott a lányra:

Micsoda istentelen beszéd ez, hogy rövid ideig élsz? Mi?

A keserűség kiapasztotta a leány könnyeit:

— Tudom, hogy te a magad élete árán váltanád meg az enyémet. Csak ne szólj, hallottam ma mit suttoztatok a szobában a doktorral! Azt mondta a doktor, olyan beteg a szívem, hogy semelyik óram sem biztos.

Erre aztán kiviharzott az öregből is a zokogás. Mielőtt Szeremley ismét eljött volna, átment hozzá a görnyedt hátú öreg tanító.

Édes, őcsém uram, kérem ám én valamire.

— Tessék, bácsika, ezer örömmel szolgálatára állok.

— Látja — és itt alig bírt makogni az ósz ember, az én leányom nagyon beteg. Halálos beteg. Lehet, hogy egy hónap, de lehet hogy már egy nap múlva eltemethetem.

— De kérem.

— Nem lehet itt vigasztalni. Szent igaz az, amit mondtam. Megmondta már a doktor. Hanem... Hanem... És itt elborították egyszerre a könnyek faz orcáját, alig bírta a zokogástól elhagyni az ajkát a szó: — Édes fiam... fiam... legyen... kissé figyelmes a szegény leánygyal.

Most már ez az éhes, bajszos gyerek is tisztán látott. Néma tisztelettel szorította meg az öreg ember kezét.

És ezután egymásután kerültek leprélve a betegszivü leányka imakönyvébe, hol egy szekfü, hol egy rózsa, de ezeket már nem kellett kérni Szeremleytől; talált az mindig alkalmat rá, hogy valami kicsiséggel kedveskedjék. Anguszus vége felé remegve gondolt a beteg kis madárka arra, hogy az, aki oly kimondhatatlanul belopozta magát az ő szívecskéjébe, nemsokára itthagya őket, megy vissza a fővárosba. Egyik hívős este kün sétált a kertben, odatapadt a szeme a csil-lagokra: talán azok majd megvigasztalják, egyszerre csak elfojtott suttozást hallott az apja szobájának az ablakán át. Odasettenkedett...

Kedves fiam magának igen jó a lelke. Meghosz-szabbítja az én gyermekem életét. Ugye, ha csak teheti: Pestről el-el látogat néha. — Zokogva folytatta az öreg: Nem kell sokszor jönnie Nem sokáig bírja már szegényke ugyse.

És felelt a nagy fiu:

— Kérem, nagyon szívesen jövök... Istenem mit nem tenne meg az ember egy beteg leánykának. S ott kün a hallgatódzó leány szíve vadul kezdett ugrálni, egyszerre világosság lett előtte a sötét éjszakában.

Tehát: beteg leányka: Tehát: a betegnek szólnak a virágok, a jó beszéd, a meleg tekintetek.

Keservesen felsikoltott és a beteg szívecske utol-sót kalapált. Meghasadt.

A férfiak kirchantak. Bibliái bép volt a bánatos ósz apa jajveszékelése. Szeremley rohant a falusi dok-torért.

A doktor csóváltgatta a kopasz fejét:

— Mondtam. Mondtam. Öröklött volt a baj. Gyenge volt a szíve.

Persze, hogy gyenge volt. Persze, hogy a halál okát „körtani alapon“ kellett a doktornak megállapítania...

Fáy Nádor.

Időjárás-jelentés 1901. szept. 20-ig.

Nap	Csapadék 24 ó. alatt mm.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kö- zép	
14	2.7 eső	17.2	22.8	17.5	19.2	d. e. 7 ó—9 ó eső
15		14.8	23.3	15.6	18.0	
16	4.0 eső ziv.	17.1	25.2	16.0	19.4	d. u. 6 ó—8 ó eső ziv.
17		13.6	21.0	12.8	15.8	
18		13.0	23.4	15.8	17.4	
19		13.6	24.8	15.5	18.0	
20		13.5	22.6	15.6	17.2	

Szarvas 1901. szept. 21.

Plecnzer Lajos

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Alapított
1862.

TOTTIS és KREN

„AZ ÉSZAKCSILLAGHOZ“

Budapest IV., Bécsi-utca 1. szám,

ajánlják közel 40 éve fennálló és egész országban legjobb hírnévnek örvendő áruházukat vászon és fehérneműek beszerzésére.

Nagy raktár finom női, uri és gyermek fehérneműekben.

Tejes menyasszonyi kelengyék 1000 koronától 10.000 koronáig,

a legjobb minőségért és a legszellősebb, legmodernebb kivitelért teljes kezeség.

Legnagyobb gyári raktár szőnyegeken, butorszövetekben takarókban, függönyökben, futókban, gyékényekben stb. legolcsóbb gyári áron.

Nagyobb bevásárlásoknál, vagy menyasszonyi kelengyék megrendelésénél direkt

levélbeli megkeresésre, megbízottunkat teljes mintakollekcióval saját költségünkre

küldjük bárhová.

Mintákkal és választék küldeményekkel mindenkoron szívesen rendelkezésre állunk.

Eladó vagy bérbeadó földbirtok.

A Kállai-féle csaba-csüdi

160 hold föld eladó,

esetleg azonnal bérbe vehető.

Értekezni

a külső szolnok megyei

Takarékpénztár

Igazgatóságánál

Szolnokon.

Törköly

szilyórium, rum és finom likőröket bárki hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

WATTERICH A.

Budapest VII. Dohány-utca 5 szám.

Sörmérő- készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden borbetegség elleni szerek

Első és legrégebbi üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

33 kpv. Szarvas község központi választmányá. 1901.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Ő császári és Apostoli királyi Felsége által az 1901-1906-iki évre legkegyelmesebben egybe hívott országgyűlésre küldendő képviselő megválasztása céljából Szarvas község központi választmányára a választás napján folyó 1901 évi október hó 2-át tűzte ki, mely napon a választás a község házában reggeli 8 órakor veendő kezdetét:

A választások vezetésére:

Elnökül Dr. Lengyel Sándor.

Helyettes elnökül: Salacz József.

Jegyzőül: Kutlik Endre.

Helyettes jegyzőül: Sziráczy Gyula választottak meg.

Közhírré tétetik, hogy az 1874 XXXIII t. c. 5-ik fejezetében foglalt rendelkezések szerint:

A választásnál szavazati joggal csak azok birnak kik az országgyűlési képviselő választók 1901 évi állandó névjegyzékében foglaltatnak.

A szavazás nyilvánosan élő szóval történik a választóknak a választásnál semmi nemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

A választót a szavazásnál irányadólag utba igazítani vagy rábeszélni nem szabad.

Kérdést a választóhoz csak a szavazat szedő küldöttségi elnök intézhet.

A szavazó helyiségben csak a szavazat szedő küldöttség tagjai, a bizalmi férfiak, a közigazgatási tisztviselő, a jegyző mellé rendelt irnokok, a községi előjáróság kiküldött tagjai a jelöltek bizalmi férfai által elnök beleegyezésével megjelölt közvetítő bizalmi férfiak és végre a szavazásra beszólitott választók lehetnek jelen.

A szavazók személy azonosságát az előjáróság két kiküldött tagja és a jelöltek bizalmi férfai ellenőrizni kötelesek.

Az előjáróság köteles ezen hirdetményt 3 nappal a választás előtt szokasos módon közhírré tenni a szavazó helység előtt és a község több helyén kifüggeszteni.

A választás rendjére vonatkozó egyéb intézkedések megtételéről a választási elnök vagy annak helyettese fog gondoskodni.

Szarvas közs. központi választmányának 1901. évi szeptember hó 17-én tartott üléséből.

Liska János,
kpv. jegyző.

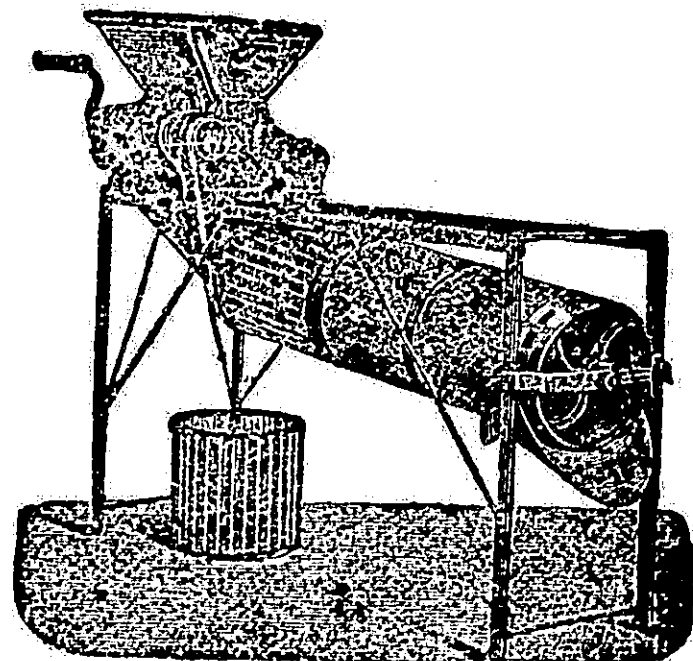
Melis János,
kpv. elnök.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyára

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margit-híd és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerint osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

→ Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek. ←

Itt az olcsó szőlő.

BAKAY GÉZA

házában eladó szőlő. Chahslák kilója 20.

Muskátok 25 kr.

Téli szőlőre előjegyzések elfogadtnak.

Pontos kiszolgálás.

Különlegességek.

240 fajta.

Clayton & Shuttleworth
metőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánljának:

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek
továbbá járgány-csepplőgép, lóharc-csepplőgép, tisztító-rosztok, konkolyaszűrők, kaszálók, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb szarvasgépek, szecskavágók, répszívók, kukorica-morzsolók, darutlók, őrlőmalomok, egytámasz kővetékek.

2- és 3-vasod okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletek, árjegyzékek, mintákra írt leveleket a bérmentes küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csepplőgép-gyára.